

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen

Vejledning om obligatoriske målrettede efterafgrøder 2023

Juli 2023

Vejledning om obligatoriske målrettede efterafgrøder 2023

Denne vejledning er udarbejdet af
Landbrugsstyrelsen i 2023

Foto: Laurits M Kromann Hesselager
© Landbrugsstyrelsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@lbst.dk
www.lbst.dk

ISBN 978-87-7120-522-0

Indhold

1.	Indledning.....	4
1.1	Væsentlige ændringer	4
1.2	Vigtige datoer.....	5
2.	Hvem er omfattet af et målrettet efterafgrødekrav.....	6
2.1	Her kan du se dit krav	6
3.	Sådan kan du opfylde dit krav	8
3.1	Efterafgrøder og alternativer til efterafgrøder.....	8
3.2	Dit tilsagn til målrettet kvælstofregulering modregnes automatisk i dit krav.....	9
3.3	Mulighed for dispensation	9
4.	Krav til efterafgrøder og alternativer.....	10
4.1	Krav og frister for etablering og destruering af efterafgrøder	10
4.2	Udskudt etablering.....	10
4.3	Krav til alternativer	11
4.4	Krav til beliggenhed m.v.....	11
5.	Sådan indberetter du obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer	13
5.1	Hvis du overdrager et areal efter 31. juli 2023	14
6.	Kontrol og straf med bøde m.v.	15
6.1	Særlig kontrol du skal være opmærksom på ved visse virkemidler	16
6.2	Konsekvens ved manglende etablering af efterafgrøder og alternativer	16
6.3	Landbrugsstyrelsens afgørelser.....	16
	Bilag 1.Krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder i kystvandområde.....	17
	Bilag 2.Retsgrundlag.....	19

1. Indledning

Formålet med ordningen målrettet kvælstofregulering er at sikre, at der sker en forbedring af miljøtilstanden i vores kystnære farvande, ved at begrænse udledningen af kvælstof fra landbruget via etablering af efterafgrøder eller alternative kvælstofreducerende virkemidler. I 2023 skal ordningen hente et indsatsbehov på ca. 3.500 tons kvælstof, hvilket svarer til ca. 370.000 ha efterafgrøder. Indsatsbehovet er i 2023 fordelt på 69 ud af de i alt 90 kystvandoplande.

Målrettet kvælstofregulering består af en frivillig og en obligatorisk del. Fra 1. februar til 28. april har det været muligt at søge om tilskud til etablering af efterafgrøder og alternativer i de kystvandoplande, hvor der er beregnet et indsatsbehov. På baggrund af placeringen af de indmeldte frivillige målrettede efterafgrøder og alternativer, er der beregnet en restindsats i en række kystvandoplande, hvor indsatsbehovet ikke er blevet opfyldt, og hvor der fortsat er behov for at reducere kvælstofudledningen. Det er på denne baggrund besluttet at implementere et krav om etablering af obligatoriske målrettede eftergrøder i disse kystvandoplande. Det er ikke muligt at søge om kompensation for dette krav.

Denne vejledning beskriver reglerne, som du kan finde i bekendtgørelsen om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024. I vejledningen kan du læse om, hvem der er omfattet af et krav, hvordan kravet kan opfyldes, krav til efterafgrødetyper og alternativer til efterafgrøder, krav til beliggenhed, indberetning og kontrol samt straf med bøde.

1.1 Væsentlige ændringer

- Det vil nu være muligt at få reduceret kvælstofkvoten på dagsbasis ved udskudt etablering. Du kan kun få kvotereduktion på dagsbasis, hvis du anvender præcisionsudstyr, og kan dokumentere så-tidspunktet med logfiler i SHAPE-format. Den nuværende model med flerdages så-intervaller bibeholdes samtidigt og vil fortsat være tilgængelig. Du kan læse mere i afsnit 4.1.
- Det er ikke længere muligt at lade efterafgrøden udlagt i 2023 blive på arealet og anvende den som brak, der anvendes til opfyldelse af GLM 8 i 2024. Det var alene en mulighed i overgangsåret 2022/2023.
- Overgangen til den nye CAP-plan i 2023 betyder blandt andet, at MFO-efterafgrøder udgår, og at der kommer nye GLM-normer og tilskudsordninger, som har betydning for målrettet kvælstofregulering. Læs mere i vejledningen for de frivillige målrettede efterafgrøder.

[Du finder vejledningen for målrettede efterafgrøder her.](#)

1.2 Vigtige datoer

28. april 2023	Frist for ansøgning om tilskud til målrettet kvælstofregulering
Juni 2023	Udmelding af obligatorisk krav
1. august 2023	Frist for etablering af græs og cikorie som efterafgrøde
20. august 2023	Frist for etablering af korsblomstrede afgrøder, honningurt, almindelig rug, stauderug, hybridrug, vårbyg, havre, klinte, hjulkrone og morgenfrue efterafgrøde
7. september 2023	Frist for udskudt etablering af efterafgrøder og frist for tidlig såning af visse vinterafgrøder
10. september 2023	Frist for indberetning i fællesskema af ændringer i placeringen af efterafgrøder eller valg af virkemiddel i tilsagn til målrettet kvælstofregulering
	Frist for indberetning af obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer i skemaet Gødningskvote og Efterafgrøder
	Frist for indberetning af udskudt etablering af efterafgrøder og efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter, der sås senere end 20. august i GKEA
20. september 2023	Mellemafgrøder må destrueres, og der må etableres vintersæd
20. oktober 2023	Efterafgrøder må nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres (undtaget udlæg i majs og efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter)
1. februar 2024	Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter må nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres
1. marts 2024	Udlæg i majs må nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres

2. Hvem er omfattet af et målrettet efterafgrødekrav

Din bedrift er omfattet af et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder, hvis du har et efterafgrødegrundareal i et eller flere af de kystvandoplande, hvor der er udmeldt et krav.

Hvis du har fået tilsagn om tilskud til målrettet kvælstofregulering 2023, vil denne indsats blive modregnet i dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder. Se nærmere om dette i afsnit 3.2.

I følgende tilfælde vil din bedrift dog være undtaget fra kravet:

- Hvis du pr. 31. juli 2023 har et samlet efterafgrødegrundareal på mindre end 10 hektar.
- Hvis din bedrift 1. februar 2023 var autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion eller omfattet af en ansøgning herom.

2.1 Her kan du se dit krav

I bilag 1 kan du se, hvilke kystvandoplande der er omfattet af et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder, og hvor stort kravet er. Kravet er angivet som en procentdel af efterafgrødegrundarealet inden for kystvandoplandet, der skal etableres med obligatoriske målrettede efterafgrøder.

I Tast selv, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside, kan du i Internet Markkort se et kort over krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder, og du kan i Gødningskvote og Efterafgrødeskemaet (GKEA-skemaet) se, hvor stort kravet er for din bedrift.

På kortet "Krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder 2023" i Internet Markkort kan du se, hvor stort kravet er i de kystvandoplande, som du har marker i. Kravet er angivet som en procentdel af efterafgrødegrundarealet i kystvandoplandet. Du kan se kravet på selve markkortet, eller du kan klikke på infoknappen, og få oplysninger om navnet på kystvandoplandet og procentkravet.

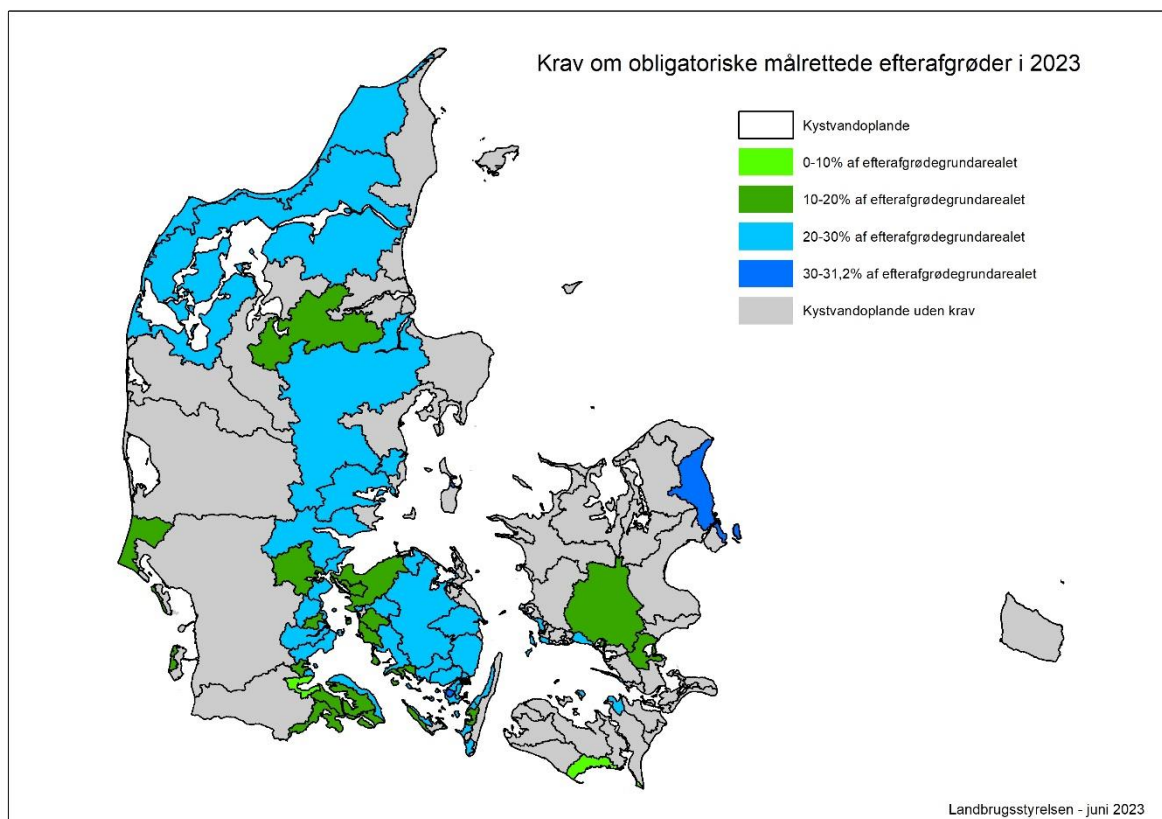
På siden "Opgørelse af efterafgrøder 2023" i GKEA-skema kan du også se, om du er omfattet af et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder. Dette vises i tabellen "Beregning af obligatorisk krav i målrettet kvælstofregulering". I tabellen kan du se, hvor stort dit endelige krav er i ha pr. kystvandopland, hvor mange ha frivillige målrettede efterafgrøder du evt. har tilsagn til inden for kystvandoplandet, og hvor mange obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer du eventuelt har indberettet m.m.

Tablet "Beregning af krav til obligatoriske efterafgrøder"

J1	J2	J3	J4	J5	J6	J7	J8	J9	J10	J11
Kystvandopland	Krav %	Efterafgrødegrundareal	Krav før tilsagn til målrettet kvælstofregulering er fratrukket (Bruttokrav)	Ansøgte målrettede efterafgrøder (fra Fællesskema)	Endeligt obligatorisk krav	Indberettede obligatoriske alternativer	Indberettede obligatoriske efterafgrøder	Resultat	Fradrag i kvoten	Efterafgrøder, der anvendes til opfyldelse af krav
	%	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	kg N	ha
Sum		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00

Kravet til antal hektar efterafgrøder på din bedrift bliver opgjort på baggrund af det efterafgrødegrundareal, som du råder over pr. 31. juli 2023, og har indberettet på siden "Markplan" i skemaet GKEA 2023.

På nedenstående kort kan du se, hvilke kystvandoplande der er omfattet af et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder i 2023. Vær opmærksom på at kravene på kortet ikke er fratrukket de efterafgrøder og alternativer, som du har fået tilsagn til i den frivillige ansøgningsrunde, eller den godkendte kvotereduktion.

Hvis du for eksempel har fået tilsagn om 3 ha efterafgrøder i målrettet kvælstofregulering, og er omfattet af et krav om 4 ha obligatoriske efterafgrøder, så skal du kun udlægge 1 ekstra ha efterafgrøder for at opfylde dit krav. Hvis du derimod ikke har indmeldt efterafgrøder i den frivillige ansøgningsrunde til målrettet kvælstofregulering, og er omfattet af et krav om 4 ha obligatoriske efterafgrøder, så skal du udlægge 4 ha obligatoriske efterafgrøder eller alternativer.

Hvis du vil læse om love og regler

Til dette kapitel har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1056 af 14. juli 2023 om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024:

- § 1 stk. 1 og 3 om hvem, der er omfattet af et krav.
- Bilag 1 i bekendtgørelsen, der viser kravet for kystvandoplandene

3. Sådan kan du opfylde dit krav

Du kan opfylde det målrettede efterafgrødekrav ved af etablere efterafgrøder eller alternativer til efterafgrøder. Du kan anvende de samme alternativer til efterafgrøder som til pligtige efterafgrøder. Du kan også vælge at reducere din kvælstofkvote for planperioden 2023/2024.

3.1 Efterafgrøder og alternativer til efterafgrøder

Du kan anvende følgende efterafgrødetyper som obligatoriske målrettede efterafgrøder:

- Korsblomstrede afgrøder, fx olieræddike, gul sennep
- Korn, fx rug osv.
- Rent græs uden kløver
- Honningurt
- Cikorie
- Frøgræs der efter høst fortsætter som efterafgrøde
- Klinte
- Hjulkrone
- Morgenfrue

Du kan vælge at erstatte dine obligatoriske målrettede efterafgrøder med de samme alternative kvælstofvirkemidler, som kan anvendes til pligtige efterafgrøder. Du kan dog ikke anvende opsparede efterafgrøder, eller spare op med dine obligatoriske målrettede efterafgrøder.

- Mellemafgrøder
- Flerårige energiafgrøder
- Braklagte arealer
- Braklagte arealer langs søer og vandløb
- Tidlig såning af visse vinterafgrøder
- Reduktion i kvælstofkvoten for planperioden 2023/2024
- Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter
- Brug af præcisionslandbrug

Da alternativerne har en anden kvælstofreducerende effekt end efterafgrøder, bliver der brugt en omregningsfaktor, som viser, hvor mange ha af et alternativt virkemiddel, der svarer til 1 ha efterafgrøder. Omregningsfaktorerne er tilsvarende dem, som bliver anvendt i det pligtige efterafgrødesystem. Du kan se omregningsfaktorerne i tabel 1.

Tabel 1: Alternativer til målrettede efterafgrøder og deres omregningsfaktor	
Alternativ til efterafgrøder	Omregningsfaktor fra alternativ til efterafgrøde
Mellemafgrøder	2 ha til 1 ha efterafgrøder
Tidlig såning af visse vinterafgrøder	2 ha til 1 ha efterafgrøder
Braklagte arealer	1 ha til 1 ha efterafgrøder
Braklagte arealer langs søer og vandløb	0,25 ha til 1 ha efterafgrøder
Flerårige energiafgrøder	0,8 ha til 1 ha efterafgrøder
Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter	1 ha til 1 ha
Præcisionslandbrug	11 ha til 1 ha efterafgrøder
Reduktion af kvælstofkvoten	93/150 kg kvælstof* til 1 ha efterafgrøder

*Dette afhænger af, hvor meget organisk gødning der anvendes på bedriften. Anvendes der mindre end 80 kg N/ha på bedriften, er omregningsfaktoren 93 kg N/ha, mens bedrifter, der anvender 80 kg N/ha eller derover, skal benytte omregningsfaktoren 150 kg N/ha

3.2 Dit tilsagn til målrettet kvælstofregulering modregnes automatisk i dit krav

Hvis du har fået tilsagn om tilskud til målrettet kvælstofregulering 2023, vil denne indsats blive modregnet i dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder. Det er kun det antal ha, opgjort i ha målrettede efterafgrøder, som du har fået tilsagn om tilskud til inden for det kystvandopland, hvor der er et målrettet efterafgrødekrav, der anvendes til at reducere dit krav i kystvandoplandet. Den frivillige indmeldte kvotereduktion for planperioden 2022/2023, som du har fået godkendt i den frivillige ansøgningsrunde, og som fremgår af dit tilsagnsbrev, vil også reducere dit målrettede efterafgrødekrav.

Dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder vil automatisk blive nedskrevet, hvis du har fået tilsagn til målrettet kvælstofregulering 2023 og/eller fået godkendt nedsat kvælstofkvote i planperioden 2022/2023. Dine tilsagnsoplysninger og godkendt nedsat kvælstofkvote bliver automatisk indlæst fra fællesskemaet over i GKEA-skemaet. Her indgår de i opgørelsen af dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder. Du skal åbne dit Gødningskvote- og efterafgrødeskema, gå til siden "Opgørelse af efterafgrøder 2023" og trykke på "opdater". Når skemaet er opdateret, vil du kunne se kravet i tabel "Beregning af obligatorisk krav i målrettet kvælstofregulering" fratrukket din frivillige indsats.

Dit målrettede efterafgrødekrav bliver reduceret med det antal ha omregnet til ha efterafgrøder, som du har fået tilsagn om tilskud til. Dette gælder også selvom du efterfølgende har trukket arealer ud af dit tilsagn.

Hvis du har foretaget ændringer i dit fællesskema, eksempelvis opdelt en mark, skal du huske at overføre ændringerne til GKEA-skemaet for at undgå problemer med overlap mellem alternative anvendelser af efterafgrøder eller alternativer på de enkelte marker. Sidst i september genberegnes GKEA-skemaet, hvor data fra fællesskemaet også indgår. Hvis der er et overlap mellem arealer, hvor du har søgt tilsagn om tilskud til målrettet kvælstofregulering og arealer med krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder eller pligtige- og husdyrefterafgrøder, kan dette udløse en manuel sagsbehandling af hele fællesskemasagen. Du skal være opmærksom på, at ændringer til ordningen skal indberettes senest 10. september 2023.

3.3 Mulighed for dispensation

Landbrugsstyrelsen kan efter en konkret vurdering give dispensation fra det obligatoriske krav, hvis alle bedriftens arealer er blevet overdraget inden opgørelsen af det obligatoriske krav, og det obligatoriske krav er opfyldt via overdragets tilsagn om tilskud til målrettet kvælstofregulering.

Det kan for eksempel være i forbindelse med et generationsskifte. Dispensationen vil altid være under forudsætning af, at de indmeldte virkemidler i tilsagnet til målrettet kvælstofregulering er etableret, og kravene i tilsagnet er opfyldt.

Hvis du ønsker at søge dispensation skal du sende en anmodning til Landbrugsstotte-Geodata@lbst.dk.

Hvis du vil læse om love og regler

Til dette kapitel har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1056 af 14. juli 2023 om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024:

- § 4 stk. om tilladte efterafgrødetyper
- § 3 stk. 3 om at frivillig indsats fratrækkes i kravet

4. Krav til efterafgrøder og alternativer

Reglerne for obligatoriske målrettede efterafgrøder følger som udgangspunkt reglerne for de pligtige efterafgrøder. Det gælder både i forhold til etableringen, destruering og hvilke typer af efterafgrøder, du kan anvende samt krav til alternative virkemidler.

Læs mere i [Vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag](#).

4.1 Krav og frister for etablering og destruering af efterafgrøder

Etableringen skal ske efter normale driftsmæssige principper, for at opnå en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret. Arealer med obligatoriske målrettede efterafgrøder skal efterfølges med en forårssået afgrøde i 2024. Du kan også vælge at etablere blomsterbrak eller bestøverbrak efter obligatoriske målrettede efterafgrøder etableret i efteråret 2023, i stedet for etablering af en forårssået afgrøde i foråret 2024. Du kan læse mere om de to braktyper i [Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer for 2023](#).

[Du kan finde vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer her](#)

I 2022, som var et overgangsår til den nye CAP2023, kunne du vælge at lade efterafgrøden udlagt i 2022 blive på arealet og anvende den som brak, der anvendes til opfyldelse af GLM 8 i 2023. Dette er ikke længere en mulighed i 2023. Du skal være opmærksom på, at brak der anvendes under GLM 8 ikke må benyttes som alternativ til efterafgrøder i 2023.

[Du kan læse mere om GLM 8 og konditionalitet under den nye reformperiode på vores hjemmeside her](#)

Efterafgrøderne skal fremstå veletablerede og dækkende for at kunne blive godkendt. Læs mere om kontrol af dækningsgraden i kapitel 6.

Etablerer du efterafgrøder i majs, skal du være særligt opmærksom på, at efterafgrøderne er veletablerede.

Du skal etablere dine obligatoriske målrettede efterafgrøder senest 1. august 2023. Korsblomstrede afgrøder, klinte, hjulkrone, morgenfrue, honningurt, almindelig rug, stauderug, hybridrug, vårbyg og havre kan dog etableres frem til og med 20. august 2023.

Efterafgrøderne må tidligst nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres den 20. oktober 2023. Efterafgrøder udlagt i majs må dog tidligst nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres den 1. marts 2024. Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter må tidligst destrueres den 1. februar 2024. Vær desuden opmærksom på GLM 6 og regler for jorddække.

[Du kan læse mere om GLM 6 og regler for jorddække her](#)

4.2 Udskudt etablering

Hvis du ikke kan nå at etablere dine efterafgrøder senest 20. august, har du mulighed for at udskyde etableringen af de efterafgrøder, der skal etableres senest 20. august. Du kan udskyde etableringsdatoen fra 20. august til 7. september. Hvis du vælger at udskyde etableringen af dine obligatoriske målrettede efterafgrøder, vil du få reduceret din kvælstofvote. Du kan se en oversigt over kvotereduktioner for så-tidspunkter i tabel 2.

Du skal indberette på hvilke af dine marker, du vil anvende en udskudt etableringsfrist. Du kan således godt indberette udskudt etablering på nogle af dine marker, mens andre etableres til den oprindelige frist 20. august.

Du skal indberette udskudt etablering af obligatoriske målrettede efterafgrøder (21. august - 7. september) i Gødningskvote- og efterafgrødeskemaet på siden "Markplanen" i kolonne C36 senest 10. september.

Tabel 2: Nedsættelse af kvælstofkvoten ved udskydelse af så-tidspunktet for målrettede efterafgrøder

Udbragt organisk gødning i planperioden 2021/2022	Målrettede efterafgrøder i 2023 sået i perioden	Kvotekorrektion pr. ha målrettede efterafgrøder
Mindre end 80 kg N/ha	21. august – 24. august	8,5
	25. august – 28. august	16,0
	29. august – 7. september	30,5
80 kg N/ha eller derover	21. august – 24. august	13,7
	25. august – 28. august	25,7
	29. august – 7. september	49,3

Det er nu muligt at få kvotereduktion på dagsbasis, så din virksomhed tilskrives efterafgrødeeffekten og den afledte kvotereduktion for den faktiske så-dato frem for i de nuværende flerdages så-intervaller. Det betyder, at reduktionen af din kvælstofkvote regnes ud fra den specifikke dag, du etablerer dine efterafgrøder efter den 20. august. Vær dog opmærksom på, at du kun kan få kvotereduktion på dagsbasis, hvis du kan dokumentere etableringsdatoen vha. præcisionsudstyr. Dokumentationen skal bestå af følgende:

- Logfil i SHAPE-format, der kan dokumentere at du har udført positionsbestemt og datobestemt såning af dine efterafgrøder.
- Husk, at dokumentationen skal opbevares i 5 år fra udløbet af planperioden 2023/2024 da denne skal kunne fremvises i forbindelse med en eventuel kontrol.

Reduktion af kvælstofkvoten på dagsbasis følger reglerne for pligtige og husdyrefterafgrøder. Du kan læse mere om reglerne for udskudt etablering af efterafgrøder og se en oversigt over kvotereduktioner på dagsbasis i vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag.

[Du finder vejledningen her](#)

4.3 Krav til alternativer

Du kan som tidligere nævnt vælge at erstatte dine obligatoriske målrettede efterafgrøder med de samme alternativer, som du kan anvende til pligtige efterafgrøder. Reglerne for alternativerne til obligatoriske målrettede efterafgrøder følger reglerne for alternativer til pligtige efterafgrøder.

Du kan læse mere om krav til etablering m.m. af de enkelte alternativer i [Vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag](#)

4.4 Krav til beliggenhed m.v.

De obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer skal etableres inden for det kystvandopland, hvor du har et krav. Hvis du har marker i to kystvandoplande, og der kun er udmeldt et krav i det ene opland, skal du altså etablere dine obligatoriske målrettede efterafgrøder eller alternativer i det kystvandopland, hvor kravet er udmeldt.

Obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer kan ikke benyttes til at opfylde krav om pligtige eller husdyrefterafgrøder og må ikke overlape med et areal som anvendes til at opfylde 80 pct. kravet for undtagelsesbrug (kvægundtagelsen). Arealer med obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer må ikke være omfattet af et tilsagn om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler fra 2023 (frivillige målrettede efterafgrøder).

Hvis du vil læse om love og regler

Til dette kapitel har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1056 af 14. juli 2023 om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024:

- § 3 stk. 1 om krav om efterfølgende forårssået afgrøde eller blomster- eller bestøverbrak.
- § 4 om etableringsfrister
- § 6 om krav til beliggenhed
- § 7 om at obligatoriske og frivillige målrettede efterafgrøder ikke kan være på samme areal.
- § 8 om at efterafgrøder eller alternativer ikke må anvendes til anden regulering

5. Sådan indberetter du obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer

Hvis du ønsker at opfylde dit krav til obligatoriske målrettede efterafgrøder med en reduktion af kvælstofkvoten i planperioden 2023/2024, skal du ikke foretage dig yderligere. Vi beregner det manglende areal med obligatoriske målrettede efterafgrøder og omregner det til et træk i din kvælstofkvote, som du vil kunne se på siden "Opgørelse af efterafgrøder 2023" i dit Gødningskvote- og efterafgrødeskema 2023.

Hvis du ønsker at opfylde dit krav ved etablering af efterafgrøder eller alternativer, skal du indberette placeringen af dine obligatoriske målrettede efterafgrøder eller alternativer på markniveau i Gødningskvote- og efterafgrødeskemaet senest 10. september 2023. Har du allerede indberettet skemaet tidligere, skal du huske at køre beregningen "hent marker" og "opdater skema" inden du indberetter dine obligatoriske efterafgrøder. Derved opdateres oplysningerne fra dit Fællesskema vedr. målrettet kvælstofregulering (kolonne C33).

Du skal indberette efterafgrøderne og alternativerne på siden "Markplan" ved at sætte hak i kolonne C34, der hedder "Obligatoriske efterafgrøder eller alternativer i målrettet kvælstofregulering". Du skal huske også at angive, om du anvender efterafgrøder eller alternativer til efterafgrøder i rullemenuen i kolonne C37. Hvis du anvender præcisionslandbrug, skal du vælge dette i kolonne C38.

C31	C33	C34	C35	C36	C37	C38	C39
Kystvandopland	Anvendt til målrettet kvælstofregulering i Fællesskema (ej kvotereduktion)	Obligatoriske efterafgrøder eller alternativer i målrettet kvælstofregulering	Pligtige og husdyr-efterafgrøder eller alternativer	Så-tidspunkt ved sen etablering af efterafgrøder	Efterafgrøder eller alternativer	Præcisionslandbrug tilmeldt ordning	Areal med efterafgrøder og alternativer, omregnet til efterafgrøder
id							ha
113000046	☐	☐	☐	dd-mm-åååå	Vælg...	Ingen ordning	0,00

På siden "Opgørelse af efterafgrøder 2023" kan du se beregningen af dit obligatoriske krav. I felterne D – I kan du se dit krav, hvor mange ha obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer, du har indberettet i markplanen samt hvor meget du evt. vil blive reduceret i kvoten.

Obligatoriske efterafgrøder i målrettet kvælstofregulering		
Offentliggørelse af Det obligatoriske krav Et eventuelt obligatorisk krav forventes offentliggjort først i juni i år		
D	Dit samlede krav til obligatoriske efterafgrøder er	0,00 ha
E	Indberettede obligatoriske efterafgrøder	0,00 ha
F	Indberettede alternativer til obligatoriske efterafgrøder (omregnet til efterafgrøder)	0,00 ha
G	Krav der ikke opfyldes med indberettede efterafgrøder/alternativer	0,00 ha
H	Du har valgt fradrag i kvoten 2023/2024 som følge af manglende obligatoriske efterafgrøder på i alt	0,00 kg N
I	Indberettede obligatoriske efterafgrøder, der anvendes til at opfylde kravet (udløser eftervirkning)	0,00 ha

Du kan læse mere om indberetningen af efterafgrøder i brugerguiden til skemaet Gødningskvote og Efterafgrøder og se film om indberetningen på Landbrugsstyrelsens hjemmeside

[Gå til brugerguiden](#)

5.1 Hvis du overdrager et areal efter 31. juli 2023

Hvis du overdrager et areal til en anden jordbruger efter 31. juli 2023, vil arealet fortsat indgå i beregningen af dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder. Du vil derfor fortsat kunne indberette og anvende arealet til at opfylde dit målrettede efterafgrødekrav. Den nye ejer eller forpagter vil ikke kunne anvende arealet til at opfylde et eventuelt krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder, og arealet vil ikke indgå i beregningen af den nye ejers eller forpagters krav.

Du er ansvarlig for at sikre dig, at betingelserne for at anvende arealet til at opfylde det målrettede efterafgrødekrav er opfyldt, herunder at kontrolmyndigheden har adgang til arealet i forbindelse med kontrol på stedet. Du kan f.eks. indgå en privatretlig aftale med den nye erhverver af arealet om, at betingelserne skal forblive opfyldt.

Hvis du vil læse om love og regler

Til dette kapitel har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1056 af 14. juli 2023 om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024:

- § 9 om indberetning
- § 12 om reduktion af kvælstofkvoten

6. Kontrol og straf med bøde m.v.

Landbrugsstyrelsen gennemfører fysisk kontrol af det målrettede efterafgrødekrav. På kontrollen vil vi kontrollere, om det indberettede areal med efterafgrøder eller alternativer er etableret inden for de kystvandoplande, hvor du har et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder.

Du har på kontrollen mulighed for at anvise et andet areal etableret med efterafgrøder eller alternativer, end det du har indberettet til at opfylde dit obligatoriske målrettede efterafgrødekrav, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Arealet er indtegnet på det markkort, der er tilknyttet indberetningen i Gødningskvote- og efterafgrødeskemaet. Arealet skal således være et areal, som virksomheden driver den 31. juli 2023.
- De øvrige betingelser for arealer med målrettede efterafgrøder eller alternativer til målrettede efterafgrøder er opfyldt for arealet
- Kontrolmyndigheden har adgang til arealet i forbindelse med kontrol på stedet.

Det vil ikke være muligt at få godkendt et samlet areal med henholdsvis obligatoriske målrettede efterafgrøder og det pågældende alternativ i et kystvandopland, der overstiger henholdsvis det samlede areal med obligatoriske målrettede efterafgrøder og det pågældende alternativ, du har indberettet i kystvandoplandet i Gødningskvote- og efterafgrødeskemaet.

Hvis du har nedskrevet dit indberettede areal med obligatoriske målrettede efterafgrøder eller alternativer efter indberetningsfristen 10. september 2023, vil det reducerede areal altid ligge til grund for den fysiske kontrol. Det gælder uanset, om du kan anvise andre arealer ved kontrollen, som er større end det indberettede areal med obligatoriske målrettede efterafgrøder eller alternativer. Du har mulighed for at reducere dit indberettede areal indtil den 31. januar 2024, eller indtil der er varslet kontrol, eller kontrollen er påbegyndt.

Den fysiske kontrol af obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer vil blive gennemført i perioden fra midt september til tidligste destruktionsfrist. Et eventuelt opfølgende kontrolbesøg fx ved etablering af efterafgrøder i majs, vil blive gennemført senere på året eller i vinteren 2024.

Vi kontrollerer følgende:

- Om der er udlagt et areal med efterafgrøder eller alternativer, der svarer til det registrerede areal i skemaet Gødningskvote og efterafgrøder 2023
- Om efterafgrøderne og alternativerne er placeret i det kystvandopland, hvor de er indberettet
- Om mindstekravet til efterafgrødernes dækningsgrad er opfyldt
- Om der er anvendt tilladte arter
- Om etablerings- og destrueringsfrister er overholdt

Du kan være omfattet af flere forskellige efterafgrødeordninger. Betingelserne er de samme i forhold til så-tidspunkt og plantearter for de forskellige typer af efterafgrøder og alternativer. Der må dog ikke være fysisk overlap mellem de efterafgrøder og alternativer, du anvender til at opfylde dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder og de andre efterafgrødeordninger.

Da kontrolperioden for efterafgrøder strækker sig over september og oktober måned, vil det i starten af kontrolperioden være tilladt med en efterafgrøde, som ikke er stor og veludviklet, men der skal være en jævn fremspiring af efterafgrødeplanter. Tabel 3 viser hvilke dækningsgrader bliver anvendt som grundlag for kontrollen. Ved kontrol af sent etablerede efterafgrøder, anvendes en differentieret kontrolmodel.

Tabel 3: Efterafgrødernes dækningsgrad i forhold til kontroltidspunkt

Periode, hvor kontrollen gennemføres	Seneste så-tidspunkt for efterafgrøder (Mindstekrav til dækning)			
	20. august	24. august	28. august	7. september
11/9 – 14/9	15%	0%*	0%*	0%*
15/9 – 20/9	20%	5%	0%*	0%*
21/9 – 25/9	25%	10%	0%*	0%*
26/9 – 1/10	30%	15%	5%	0%*
2/10 – 6/10	35%	20%	10%	0%*
7/10 – 19/10	40%	25%	15%	10%

*Der skal dog være synlige tegn på etablering af efterafgrøder i form af f.eks. udsæd eller fremspiring.

Tabellen er et redskab til at vurdere, om efterafgrøden er etableret efter normale driftsmæssige principper med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret. I den vurdering inddrages et mindstekrav til efterafgrødernes dækningsgrad for at kunne vurdere sandsynligheden for om etableringen er sket til det indberettede så-tidspunkt. Tabellen tager udgangspunkt i en minimumdækningsgrad. Det betyder, at hvis et areal er tilsået med efterafgrøder den 22. august, vil der med meget stor sandsynlighed være en dækningsgrad på 35% den 5. oktober.

Du kan læse mere om kontrollen af alternativer i kontrolinstruksen på Landbrugsstyrelsen hjemmeside her.

[Gå til hjemmeside om kontrol.](#)

6.1 Særlig kontrol du skal være opmærksom på ved visse virkemidler

På kontrollen af målrettede og pligtige efterafgrøder i majs ser vi på, om efterafgrøderne er jævnt fordelt og vel-etablerede – vi kontrollerer derfor ikke efter den faste model for dækningsgraden, der er vist i tabel 3.

Kontrollen af kvælstoffikserende blandinger omfatter dels en kontrol af dækningsgraden og af tilladte arter på marken og en bilagskontrol af frøblandingen, herunder tilladte arter og blandingskravet. I forbindelse med kontrol af præcisionsjordbrug skal du kunne fremvise dokumentation for at tiltagene er udført korrekt.

Læs mere om kontrol af kvælstoffikserende arter og præcisionslandbrug i vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag.

[Gå til vejledningen](#)

6.2 Konsekvens ved manglende etablering af efterafgrøder og alternativer

Hvis det på en kontrol konstateres, at du inden for et kystvandområde ikke har etableret det antal ha med obligatoriske målrettede efterafgrøder eller alternativer, som du har indberettet i GKEA-skemaet, kan det medføre en bøde.

Reglerne for udstedelse af bøde følger reglerne for manglende etablering af indberettede pligtige og husdyrefterafgrøder. Du kan læse mere herom i vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag.

[Gå til vejledningen](#)

6.3 Landbrugsstyrelsens afgørelser

Landbrugsstyrelsens afgørelser efter bekendtgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil læse om love og regler

Til dette kapitel har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1056 af 14. juli 2023 om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024:

- § 11 om kontrol
- § 15 om udstedelse af bøde

Bilag 1. Krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder i kystvandoplande

I ansøgningsrunden for den frivillige ordning har det været muligt at søge om tilskud til etablering af målrettede efterafgrøder og alternative virkemidler i de oplande, hvor der har været beregnet et behov for at reducere kvælstofudledningen. Efter ansøgningsfristen har vi for hvert enkelt opland opgjort effekten af de indmeldte efterafgrøder og udregnet den specifikke kvælstofreducerende effekt på baggrund af retentionen ved de anmeldte placeringer. For de oplande, der ikke er nået i mål i forhold til indsatsbehovet, er der fortsat et behov for at reducere kvælstofudledningen. Den udestående restindsats er beregnet i samarbejde med Miljøstyrelsen. I tabellen vises restindsats i hektar for hvert opland, samt kravets størrelse vist som en procentdel af efterafgrødegrundarealet eksklusiv den frivillige indsats.

Kystvandoplandets nummer (ID90)	Kystvandoplandets navn	Efterafgrødekravets størrelse i kystvandoplandet angivet i procent af efterafgrødegrundarealet	Restindsats i hektar
2300003	Åbne vandomr. Gr. VI - Øresund og Køge Bugt og Østersøen (6, 9)	30,1	426,7
11000084	Åbne vandomr. Gr. I - Skagerrak og Vesterhavet (221)	29,0	816,2
12000070	Nissum Bredning, Thisted Bredning, Kås Bredning, Løgstør Bredning, Nibe Bredning og Langerak (156)	29,2	2685,6
12000072	Hjarbæk Fjord (158)	16,4	255,0
15000063	Randers Fjord (135, 136, 137)	30,0	2952,5
17000066	Stavns Fjord (142)	31,2	36,3
19000059	Horsens Fjord (127, 128)	29,7	426,3
19000068	Norsminde Fjord (146)	29,0	169,0
25000013	Karrebæk Fjord (35)	12,4	505,1
25000076	Smålandsfarvandet, åbne del (206)	30,0	257,0
26000020	Præstø Fjord (47)	16,3	131,5
26000078	Rødsand (209)	0,5	28,9
110000056	Åbne vandomr. Gr. I - Skagerrak og Vesterhavet (119)	19,6	130,0
111000048	Genner Bugt (101)	14,3	23,4
111000049	Åbenrå Fjord (102)	9,4	16,7
111000050	Als Fjord, Als Sund, Augustenborg Fjord (103, 104, 105)	14,1	33,1
111000051	Haderslev Fjord (106)	29,0	202,1
111000053	Avnø Vig (108)	19,3	74,0
111000054	Hejlsminde Nor (109)	21,1	100,3
111000055	Flensborg Fjord og Nybøl Nor (110, 113, 114)	12,0	83,1
111000057	Vejle Fjord (122, 123)	29,4	467,5
111000058	Kolding Fjord (124, 125)	12,4	33,0

111000082	Åbne vandomr. Gr. IV – Lillebælt (216, 217, 224)	26,3	406,5
112000035	Bredningen (74)	29,2	98,1
112000038	Gamborg Fjord og Nor (78, 80)	12,4	27,8
112000040	Aborg Minde Nor (82)	19,8	19,6
112000043	Helnæs Bugt (87)	28,1	80,7
112000082	Åbne vandomr. Gr. IV – Lillebælt (216, 217, 224)	13,0	108,1
113000024	Næstå Strand (59)	20,4	52,8
113000046	Odense Fjord (92, 93)	28,3	615,3
114000041	Nyborg Fjord, Holckenhavn Fj (86, 83)	27,1	168,9
115000027	Nakkebølle Fjord (63)	25,9	135,0
115000028	Skårupøre Sund (64)	26,1	33,1
115000030	Lindelse Nor (68)	14,8	60,3
115000031	Vejlen (69)	31,2	83,2
115000032	Salme Nor (70)	31,0	21,0
115000044	Lunkebugten (89)	22,4	51,0
115000045	Langelandssund (90)	24,7	142,7
115000079	Faaborg Fjord (212)	19,9	21,2
115000081	Det sydfynske Øhav, åbne del (214)	28,5	340,7

Bilag 2. Retsgrundlag

Bekendtgørelse nr. 1056 af 14. juli 2023 om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024.

Bekendtgørelse nr. 1024 af 30.06. 2023 om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2023/2024.

Bekendtgørelse nr. 1053 af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag.

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

www.lbst.dk